

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta 15—
za četrt leta 7.50
za 1 mesec 2.50

Posamezna številka 80 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 28

Ptuj, 11. julija 1920

II. letnik

Rojaki, spomnite se Koroške!

Plebiscit se bliža! Ne pustimo, da se nam ugrabi ta del slovenske zemlje!

12. julij, Petrov dan Cvetlični dan

posvečen zbirki za agitacijski fond za plebiscit na Koroškem. Ne vračajmo gospodičen in gospa, ki se bodo žrtvovali in pobirale darove. Najlažje je davati novce, kdor jih ima, da udobno živi, ali težka je borba borcev na neodrešenem ozemlju za svobodo izpod tujega robstva!

Odhor Jugoslovenske Matice v Ptuju.

Vidovdanski spomini.

Ta teden je pripeljal iz Česke poseben sokolski vlak pozemeljske ostanke vidovdanskih junakov, sarajevskih atentatorjev v Sarajevo, kjer so jih na slovesen način položili k večnemu počitku.

Vidov dan, 15. junij po starem štetju, po našem 28. junij, je v zgodovini južnih Slovanov znamenit dan. Vidov dan pomeni nekake velike mejnike v naši jugoslovanski zgodovini.

Na Vidov dan l. 1389 so združeni Srbi podlegli v veliki bitki na Kosovem polju kljub največji osebni hrabrosti prodirajočim Turkom. Od tistega dne štejejo Srbi propadanje svoje države, ki je trajalo cela 4 sto-

letja. Šele pred dobrimi 100 leti so se začeli Srbi krepkeje otresati Turkov, ter so se jih popolnoma otresli v balkanski vojski leta 1912—13.

Ali krvavo priborjena svoboda ne bi bila smela biti popolna. Iznebili so se bili Srbi na vzhodu, stoletnega svojega zatiralca Turka. Na zapadu pa jim je med tem vzrastel nov sovražnik, enako močen in krut, kakor nekdanj Turek, kateremu ni bila po godu svobodna Srbija. Bila je to stara avstrijsko-ogrška monarhija, v zvezi z Nemčijo. Njim bi bila samostojna Srbija na potu. Zato so jo hoteli uničiti.

Toda okušeni svobodi, pridobljeni s toliko žrtvami, se je težko odreči! In prišel je zopet Vidov dan l. 1914., ki je imel biti drugi mejnik v naši zgodovini.

Vidov dan je bil Srbom od nekdanj svet dan. Tega dne so se Srbi spominjali vseh junakov, ki so padli v boju za domovino. Ob enem pa so se tega dne utrjevali v zavesti pridobljene svobode in navduševali za prostost svoje domovine. Da jim ogreni ta spomin, jih poniža v njihovi navdušenosti in jim pokaže svojo sovražno silo, so poslali l. 1914. njihovi zapadni sovražniki prestolonaslednika Ferdinanda v Bosno. Dobro so vedeli, da ga pošiljajo na tleča tla. Kruto so hoteli izzivati Srbe, češ, zastoj vam je s toliko žrtvami priborjena svoboda, pogledjte naše sile, ki vas zopet stro.

Svobodna Srbija ni mogla ukloniti svojega tilnika, priti je moralo prej ali slej do spopada. Nemci so ga hoteli imeti čimprej, dokler so bili Srbi še oslavljeni po balkanskih vojnah. Da pa dobe Nemci povod za

vojsko, so poslali Ferdinanda v zakolj. Vedeli so, da Srbi ne bodo prenesli takega zasramovanja. Res so se dobili med Srbi požrtvovalni junaki, ki so žrtvovali svoje življenje, da odvrnejo tako sramotenje.

Udarec pa, s katerim so hoteli Nemci uničiti Srbe, se je obrnil proti njim. Srbija je zmagovalno izšla iz vojske, ter se združila s svojimi brati Hrvati in Slovenci v novo državo.

Vidov dan tega leta je preživel naš regent Aleksander med nami, v osvobojenih delih nove države. Prišel je med nas ne kakor nekdanj Ferdinand v Bosno kot zastopnik sovražne nam tuje sile, prišel je med nas kot naš vladar.

S hvaležnostjo in s ponosom smo se spominjali na Vidov dan vseh nešteti junakov, ki so prelivali kri za našo domovino. S posebnim spoštovanjem pa se moramo te dni spominjati onih mladih mučnikov, ki so pred 6 leti zastavili svoje življenje, ne pripuštvši, da bi sovražna sila nemaščevano sramotila jugoslovansko narodno zavest. S svojim dejanjem so pokazali mladi junaki, da živi med nami še dovolj požrtvovalnosti za narod.

Jugoslovanski Sokoli, ki so se udeležili vsesokolskega zleta v Pragi, so prevzeli častno nalogo, da spravijo ostanke onih narodnih mučnikov iz daljne Česke v našo domovino. Prav njim je morala biti poverjena ta naloga. Saj baš pri njih mora živeti in se gojiti nezlomljiva junaška ljubezen do domovine, vsikdar pripravljena, da žrtvuje kri in življenje, če je domovina in njena čast v nevarnosti.

dobiti. Med zelenimi tratami pa so žuboreli hladni potoki, kojih kristalno čisto vodo so napeljali z visokih gor.

V tem času ni storil Trdomar skoraj ničesar drugrega, kakor da je mislil na zlati grad in na čast, biti prvi vladar na svetu. Za vse drugo mu ni bilo nič mar in niti vroče prošnje nesrečnih podložnikov ga niso ganile in zbudile iz premišljevanja in sanj. Neizrečeno težko je pričakoval od Ljudomila naznanila, da je zlati grad gotov.

Zadnje dni drugrega leta prihitel na kraljev dvor star ministrov služabnik in sporočil kralju, da je njegovo povelje izpolnjeno. Vesel vpraša Trdomar: Ali pa je grad tudi najlepši na svetu? — „Da, gotovo mu ni nikjer para in še celo nebesom bi bil na čast“, odvrne stari in zopet odide.

Kralj ni mogel več doma strpeti in zato se je brž odpravil na pot. Spremljalo ga je mnogo žlahtne gospode in vojakov. V malo dneh so prišli v nesrečne kraje, kjer je ubogo sestrado ljudstvo vrelo od vseh strani k cesti prosit miloščine. Dalje proti jugu prikazovali so se njihovim očem vedno boljši kraji, in če ne bi tuintam pričala suha drevesa in na poljih na tisoče novih grobov, ne mogel bi nihče verjeti, da so pred enim letom tod gospodarile suša, kuga in lakota. Vsak trenutek so naleteli na kako novo cesto ali nov vodovod, ljudstvo pa jih je povsod še lepše sprejemalo kakor drugekrat.

ZLATI GRAD.

(Nadaljevanje.)

Malo ur pozneje se poda minister na čelu dolge vrste od teže škripajočih vozov, obloženih z živežem in z neizmerno množino denarja iz glavnega mesta proti jugu. Huda je bila pot ob veliki vročini in mnogem prahu. Čim nižje so prišli, tem slabše se jim je godilo, kajti suša je postajala zmeraj večja. Ščasoma je bilo že težko dobiti sena in vode za živino in ni preteklo ravno mnogo dni, ko so prišli v popolnoma posušene kraje. — Oj groza! Vse pusto in rujavo, še celó drevje se je že sušilo. Po cestah in pred kočami so ležali mrličji, umrli vsled kuge in lakote. Mnogo živih se je le z veliko silo držalo na nogah ter tako milo prosilo za pomoč, da bi se jih moral še trd kamen usmiliti.

Ljudomil je bil nekaj časa gluha za vse prošnje, niti pogledal ni ne na levo in tudi ne na desno, ampak tiho je jahal pred svojo četo. — Toda vedno večje gorje mu je izbrislalo iz spomina povelje kraljevo, ni mogel več gledati prehude nadloge in ustavil se je zato v sredi nesrečnih krajev. Hitro je poslal nekaj služabnikov z več vozi zlata v sosednje dežele, da so nakupili žita in pripeljali s seboj zdravnike. Nakupljeno blago je razdelil med stradajoče, a ti so takoj morali iti kopat kanale, po katerih so iz rek vodili vodo na nižja polja.

Ščasoma so zazelenele najrodovitnejše njive in boljši travniki in čez nekaj mesecev je blagodajni dež zopet oživil vse južne kraje. Tedaj pa je dal Ljudomil nakupiti mnogo živine ter jo razdeliti kmetom, katerim je njihova poginila. Ni še preteklo leto dni, ko si je ljudstvo zopet opomoglo.

Ljudomil je postajal vedno bolj potrpeh. Dobro je vedel, kaj ga čaka, ako v devetih mesecih ne postavi zlatega grada in s čim naj ziča? Ves denar je bil že izdan.

Nekega dne je razglasil sledeče besede: „Naš premilostljivi kralj je daroval ves svoj denar, da je rešil vaš strašne smrti. Take dobrosrčnosti ne najdete drugod in sploh nikjer. Zato pa tudi vi izkažite kralju svojo hvaležnost ter mu sezidajte na gori krasno palačo, kakoršne še nima ves svet.“

Od veselja je zavrisnalo vse ljudstvo. Kdo bi pa tudi zamogel tako nesramen biti, da bi ne hotel pripraviti svojemu največjemu dobrotniku malo veselja?

Takoj so se zbrali stavbeniki in se posvetovali tri dni in tri noči, kakšen grad naj sezidajo. Zjediniili so se, da postavijo iz žlahtnega lesa veličastno palačo.

Na vseh koncih in krajih so po vrtah zapele ostre sekire in čez dobrih osem mesecev je stal tam prekrasen grad. Nad vhodom se je lesketal zlat napis: „Svojemu največjemu dobrotniku hvaležno ljudstvo.“

Okrog gradu so naprevili prelepe vrtove, v katere so presadili najlepše cvetlice in najimnitnejše drevje, ki ga je bilo mogoče

Prvo leto slovenske gimnazije v Ptuj.

F. Vajda.

S težavo smo lani rešili ptujsko gimnazijo. Zdaj ob koncu prvega šolskega leta se vidi, kako krivično bi bilo, ako bi se bila gimnazija skrčila na 2 ali 3 razrede. Vpisalo se je v celem v I. razred 99, v II. 42, v III. 34, v IV. 33, v V. 19, v VI. 14, v VII. 15, v VIII. razred 7, skupaj 263 dijakov. Na koncu leta je bilo v I. a razredu 44, v I. b 43, v II. 37, v III. 31, v IV. 31, v V. 13, v VI. 10, v VII. 15, v VIII. 5, skupaj 229 dijakov, to je dosedaj največje število dijakov, odkar obstoja gimnazija v Ptuj.

Učni uspehi so dobri. Popolnoma ni padel noben dijak višjih razredov, nekateri še morajo čez počitnice ponavljati posamezne predmete. Neugodnejši so bili uspehi v I. in II. razredu, ker marsikateri poskuša svojo srečo v gimnaziji, ali ga pa starši silijo v študije, četudi učenec nima volje in sposobnosti. V celem je popolnoma padlo komaj 15% vseh učencev. Z odliko je izdelalo 26 učencev, med temi tudi več Nemcev, ki so se prav pridno prišli slovenščine.

Vobče se mora reči, da so bili dijaki marljivi; če tu in tam častihlepni starši niso povsem zadovoljni z izpričevalom, naj zaradi tega ne kvarijo mladini počitniškega veselja; naj pomislijo, da je nadarjenost razdeljena neenako kakor tudi druge pozemske dobrine; naj ne pozabimo, da smo tudi mi v mladih letih bili včasih lahkomišelniki. Zato pa naj starši prihodnje leto vestno nadzorujejo študije svojih otrok in naj večkrat med letom prihajajo v šolo k profesorjem, da bosta šola in dom delovala kolikor mogoče složno.

Po narodnosti je bilo 189 Slovencev, 28 Nemcev, 9 Srbohrvatov, 2 Čeha in 1 Rusinja; po veri 220 katolikov, 6 pravoslavni in 3 protestanti; po spolu 201 deček in 28 deklic.

Gimnazija je bila do III. razreda realna, t. j. namesto grščine se uči francoščina, ki je za večino poklicev v modernem času potrebnjša. Vendar se tudi dijakom realne gimnazije ne bodo zapirali poklici, ki zahtevajo znanje grščine, n. pr. bogoslovje i. t. d. Priredili se bodo posebni tečaji za grščino in izbrani dijaki se bodo v teh tečajih v 3—4 letih naučili več grščine kakor dozdeva v 6 letih. Drugi, ki nimajo nadarjenosti za grščino, pač pa za druge predmete, ne bodo več ovirani v študiranju. Letos je n. pr. v IV. razredu bilo 10 dijakov oproščenih pouka v grščini; ti ne morejo nadaljevati svojih študij niti na gimnaziji niti na realki. Tega vbodoče ne bo več. Učenci, ki vstopijo v gimnazijo, naj jo tudi dovršijo, če imajo zmožnosti zato. Kdor pa ne namerava študirati gimnazije do konca, naj rajše vstopi v meščansko šolo, kjer se ne učijo latinščine, zato pa druge predmete za praktično življenje ter se tako pripravljajo za kmečki, obrtniški, trgovski in tudi učiteljski stan.

Osmošolcev je na koncu leta bilo samo 5, ker so lanski dijaki Nemci večinoma zapustili zavod. K maturi so prišli 4, ki so tudi vsi srečno prestali: Kasper Udo, Lešnik Aleš, Stuhec Bela in Stuhec Irma.

Končno še naj omenimo Dijaški dom, ki je v ozki zvezi z gimnazijo. Že v prvem letu slovenske gimnazije je število gojencev doseglo višino kakor pod nemškim vodstvom še le v 3. letu. Koncem leta je bilo 56 gimnazijcev v Dijaškem domu, (ostali gojenci so obiskovali meščansko ali ljudsko šolo); od gimnazijcev je 6 izdelalo z odliko, popolnoma padli samo 3, nekateri še imajo ponavljalni izpit. Mnogi starši se pristrčno in iskreno zahvaljujejo za vzorni red in vestno nadzorstvo, kakor ga nudi Dijaški dom.

Gospodarstvo.

Izvoz žita prepovedan. Ministerstvo za prehrano je prepovedalo izvoz žita iz Jugo-

slavije, ter se vsi tozadevni razgovori razveljavijo. Tudi sta prepovedana nakupovanje in prodaja žita letošnjega pridelka pred 1. julijem, koruze pa pred 1. oktobrom.

Nova industrija. Na Vrhniku se je ustanovila velika konzervna tovarna za pripravljanje oziroma prekajevanje vseh vrst mesa, za salame, šunke ter raznovrstne mesne, sadne in sočivne konzerve, nadalje za izdelovanje mila, sveč, margarina, kolomaza, kostne moke za gnojila itd. Ta industrija je zamišljena v velikem obsegu in se je ustanovila za to posebna družba, ki je izšla iz importne in eksportne družbe „Impex“ v Ljubljani. Družba je kupila v ta namen nekdanjo vrhniško pivovarno, ki jo bo priredila za tovarniške namene. Tovarna bo zvezana z lastno železniško progo. Ves obrat se bo vršil z lastno električno silo in odgovarjal najmodernejšim zahtevam. V tovarni se bodo nahajali velika klavnica z modernimi hladilnimi pripravami, lastno izdelovanje škatel za konzerve, lastno mizarstvo in lastno sodarstvo. To podjetje, ki je, zlasti kar se tiče izdelovanja konserv, edino te vrste v Jugoslaviji, je treba pozdravljati, ker se bodo porabili poleg mesa in masti tudi vsi odpadki, kakor kri, parklji, rogovi in sploh vsak najmanjši del živine in prasičev, ki so jih do sedaj takorekoč brez pravega izkoriščanja zavržli. Z obratovanjem se utegne začeti že v letošnji jeseni.

Cene v Avstriji. V Avstriji se je določila cena pšenici s 1500 K, rži 100 K, ječmenu z 900 K, ovsu s 500 K za 100 kilogramov. Trgovina s svinjskim mesom je prosta. Govedina stane 100 K, v prostem prometu 130 K. Povpraševanje za suhim mesom je neznatno, cene padajo. Dobra salama se prodaja po 100 K. Perutnina je zelo draga; kilogram stane 150 do 260 K. Cene jajc so padle od 7 do 8 K na 4 do 4-50 K, tuintam celo na K 3-80 vsled obilnega dovoza iz Poljske in Rumunske. Krompir se prodaja po 5 do 6 K, grah po 35 K, leča po 40 K. Češki sladkor se prodaja v neomejeni količini po 140 do 160 K. Vsled izboljšanja naše valute ter padanja cen se naša izvozna carina ne bo mogla vzdržati na sedanji višini.

Vinogradniki! Pozor pred plesnobo! Na podlagi lastnih opazovanj v zadnjih dneh sem dožgal, da se bo letos plesnoba na grozdju močno razvijala. Priporočam nujno čimprej temeljito žveplati trsje, posebno pa grozdje in žveplanje po preteku 10 dni pri lepem vremenu ponoviti. Viničarski inštruktor Zupanc.

Dopisi.

Okrožni zlet Sokola v Središču. 4. julij t. l. je zopet pokazal silo sokolske misli. Iz Ptuja, Ormoža, Ljutomera in Varaždina so prihiteli bratska društva, da pozdravijo brata v Središču in skupno z njim pokažejo svetu, kaj premore velika ideja, vztrajno delo, žilava moč in ognjeno navdušenje. In z njimi se je zbralo par tisoč glav občinstva od blizu in daleč, da vidi zmagoviti uspeh sokolske misli. Na kolodvoru pričakovali gostestotine občinstva, godba je igrala, navdušenje kipelo. Starosta središkega sokola br. Kočevar in župan g. Lukačič sta jih pristrčno pozdravila. Razvil se je pohod proti trgu. Lep je bil in mogočen! „Središče je sokolsko“ smo dejali veselih lic. Zastave, cvetje, zelenje. Odkorakali smo na telovadišče. Poskusni nastop za popoldan. Nato okrožna seja. Br. Krajnc je prinesel pozdrav župe, brat dr. Tavčar, ki je s svojo neumorno soprogo, navdušeno sokolico, duša središkemu Sokolu, je podal kratek referat o načinu, kako si predstavlja bodoče delo o sokolskih društvih. Tozadevni predlogi so bili sprejeti in se bodo predložili župi in savezni skupščini v uvaževanje. Br. Pirnat in g. dr. Tavčarjeva sta bila izbrana za okrožnega načelnika oziroma načelnico. Za tem obed. Popoldne se je nabralo na telovadišču par tisoč ljudi večinoma kmečkega stanu. Godba zaigra. Skupina mladih rdečesrajčnikov nastopi

spalicami: trgovski naraščaj iz Ptuja. Korajžen nastop, eksaktna izvedba. Odkorakajo med živahnim ploskanjem. Na drugem koncu vkoraka deški naraščaj, ljubka slika: kratke hlače, bele srajčke. In ogenjv očeh in navdušenje! Izborjen nastop. Ploskanje raste. Dekliški naraščaj: drobna telesca, svetle oči; tanka grla zapoje pesem in po njenem taktu izvajajo proste vaje; marsikomu čisto novo in nenavadno. Intakose vrstita še moško in žensko članstvo; prvo s Hofmanovimi simboličnimi vajami; v moških vajah obup, odločnost, sila, pogum, poraz, zmagoslavje, v ženskih elegantna, lahko poskočna, ritmično ubrana prožnost; oboji dobro uvežbani; le malokje je bilo opaziti razliko v izvajanju med člani raznih društev. Res, krasen pogled in poln vžitka. Telovadba na orodju je takisto pokazala, s koliko neumornostjo se dela po naših telovadnicah. Vidi se, da po naših palestrah ni časa za brezplodni politični boj, ki zastruplja mlade ljudi, ubija in vzgaja k vsemu, samo k resnosti ne in značajnosti. Po nastopu je bila prosta zabava. Okusno opremljeni šotori in v njih vse polno lepih stvari. Cene res primerne, kapljica izborna, tudi z njo so se Središčani postavili. Varaždinsko pevsko društvo „Vijenac“ in ptujsko pevsko društvo sta tekmovali v izvajanju pevskega točka. Zvečer kres na griču kraj telovadišča. Gromko navdušenje ob krasnem govoru br. Sovré, starosta iz Ptuja. Ob enajstih prvi večji odhod. Ostali so se zbrali v veseli razigranosti krog šotorov. Bliskoma so minule ure. Čas odhoda. Radostni pozdravi, klici „na svidenje“ in odšli smo, neradi sicer, a z lepimi vtisi in jasnimi slikami v srcih. Junak je Sokol! A Vam, Središčani, hvala! Z zlatom ste se nam vpisali v srca! Zadoščenje nam je, da smo tudi mi pomogli nekoliko k utrdbi temelja za Vaš Sokolski dom.

Sokolski zlet Saveza SHS v Mariboru. Propagandni odsek za zlet je razposlal nabiralne pole vsem sokolskim društvom v Sloveniji, vsem hrvatskim in srbskim sokolskim župam ter mnogim narodnim društvom in nekaterim rodoljubom z zaprosilom, da nabirajo denar in blago ter čimprej nabiralne pole z nabranimi zneski in blagom vred vrnejo. Prepričani smo, da bodo imejtelji nabiralnih pol z navdušenjem in vstrajnostjo nabirali darove in tako pripomogli k lažji ureditvi pripravljalnih del za zlet. Ponosni smo mi Mariborski sokoli, ponosen je slovenski Maribor, ponosna je cela Slovenija, da je sokolski Savez določil ravno Maribor za svoj zlet, kjer se bode zbralo celokupno jugoslovansko sokolstvo, med njimi najuglednejši in najvstrajnejši narodni delavci. Zlet Saveza v Mariboru bo najlepša manifestacija jugoslovanske sokolske misli in ujedinjenja jugoslovanske države. Vsak sokol in vsak zaveden naroden Jugoslovčan mora z vso vnemo delovati že sedaj na to, da bode ta zlet uspel častno in mora tudi v prvi vrsti skrbeti za to, da podpira zletni odbor s tem, da marljivo nabira denarne prispevke in drugo blago ter agitira v svojem krogu za obilno udeležbo.

Zborovanje društva odvetniških in notarskih uradnikov Mariborskega okrožja. V Ptuj se je vršilo v nedeljo, dne 13. junija 1920 zborovanje društva odvetniških in notarskih uradnikov Mariborskega okrožja, kjer sta obširno poročala predsednik in tajnik osrednjega društva v Mariboru, slikajoč delovanje, borbe in dosežene delne uspehe, koje je društvo v tem burnem društvenem letu vojevalo. V imenu Ptujskih tovarišev poročala sta pis. ravnatelj Jožko Bregant in Matevž Novak. Iz sporočila je razvidno, da bode treba premagati začetne težkoče te mlade organizacije, da pa je uspeh ob sodelovanju vseh članov tudi v Ptuj zagotovljen. Iz Maribora je došlo 7 odbornikov, tudi iz Ptuja so pokazali došli člani stanovsko zanimanje, vendar smo med navzočimi pogrešali nekatere članice, ki si baje kot Neslovenke niso prav upale na ta prvi stanovski shod v Ptuj. Sklenjene so bile važne resolucije, s kojimi se naj vsi člani temeljito bavijo. Ker je društvu pristo-

pilo 19 članov in članic iz Ptuja ter 4 iz Ormoža, se je za Ptuj ustanovila krajevna skupina, ki naj deluje z lastnim odborom. V odbor so bili soglasno izvoljeni: Predsednik Joško Bregant, tajnica Mara Kegl, blagajnik Matevž Novak, odbornika Todor Starkl in Mara Kukovica. Mesečno redno članarine se je določilo do plače 600 K znesek 2 K, od 600 do 1200 K 4 K, nad 1200 K, znesek 8 K. Podpornina mesečno 8 K, ustanovnina enkrat za vselej 200 K.

Šport. Po 6 letnem počivanju je 28. junija t. l. na novo ustanovljen nogometni športni klub Ptuj. Ta je igral z dobro šolanim vojaškim moštvom v Ptuj, katero je iz izvrstnega nogometnega kluba v Zagrebu sestavljeno. Vojaske moštvo je novo ustanovljeni športni klub Ptuj izvalo na igro, katera se je tudi vršila 28. junija t. l. Igralo se je na obeh straneh z vso močjo vsega moštva. Pokazalo se je, da ima novo ustanovljeni športni klub dobro željo in veliko veselja do igre in pričakovati je, da se bo to mlado moštvo proti vsakemu znalo izvrstno bojevati. V ponedeljek 12. julija ob 5. uri se vrši revanžna nogometna tekma športnega kluba Ptuj z vojaškim moštvom. Vabijo se torej vsi prijatelji športa k tej igri, ker ta igra bode, kakor se kaže, zelo interesantna.

Izobraževalno društvo pri Sv. Lenartu pri Veliki nedelji priredi v nedeljo, dne 11. julija v šolskih prostorih predavanje o sadjereji ter v splošnem o spravljajanju sadja. Predava strokovni učitelj Priol iz Maribora.

Politične vesti.

Naše državne finance. Ministrski svet se je pečal z našim proračunom in ugotovil, da znašajo naši državni dohodki in izdatki letno približno 4½ milijarde kron. Primankljaj bi znašal kvečjemu kakih 100 milijonov kron. Te številke jasno kažejo, da stoji naša država v finančnem pogledu na precej trdnih nogah.

Dviganje vrednosti našega denarja. O solidnosti našega gospodarstva priča tudi to, da dobiva naš denar v tujini vedno večjo vrednost. V Curihu so dali pred mesecem za 100 naših kron 5.30 švicarskih frankov, sedaj že 7.55, med tem ko so se italijanske lire dvignile le za 1 frank; na Dunaju se je dobilo za 100 naših kron pred mesecem do 173 avstrijskih kron, sedaj že do 235. Z italijanskimi liri se je naš dinar že izenačil. Pred mesecem smo dali za 100 naših kron še do 600 K, sedajže samo 400 K, to je 100 dinarjev; v Beogradu je bilo 100 lir vrednih celo že samih 95 dinarjev.

Nemiri v Italiji. Uporno gibanje v Italiji ne ponehava, nego se širi in krepi. Delavski sloji niso zadovoljni s socialnimi razmerami. K temu pa še pride trmoglava vladna politika, ki ne skrbi v prvi vrsti, da bi olajšala bedo med prebivalstvom, nego jo še množi s svojimi političnimi osvajanji. Ker gre Italijanom v Albaniji zelo hudo, hočejo poslati tja novega vojaštva iz Italije. Ali ti vojaki so že siti brezplodnega vojevanja in so se na več krajih s silo uprli odhodu. Ponekod so se uporniki združili z republikanci, anarhisti in socialisti in ustanavljajo svoje vojske in vlade.

Mesečni primanjkljaj v Italiji znaša nad 14 milijonov lir. Vzdrževanje vojske v zasedenih slovenskih in hrvaških krajih stane Italijane ogromne žrtve, ki bi jih lahko porabili za kaj boljsega.

Italijanski strahovi pred Jugoslavijo. Veličastni in navdušeni sprejem regenta Aleksandra po Hrvatskem in Sloveniji ne da Italijanom miru. Zlasti jim dela skrbi, ker je regent vsprejemal odposlance in zastopnike zasedenega ozemlja ter obljubil, da ne pozabi bratov, ki še zdihujejo pod italijanskim nasiljem. V strahu že vidijo Italijani, kako se Jugoslavija pripravlja, da nažene nasilnežne in osvobodi svoje brate.

Habsburžani še ne mirujejo. Listi iz nova poročajo o pripravah, s katerimi so hoteli v

Avstriji, v Jugoslaviji in na Čehoslovaškem povzročiti monarhistične povrate ter spraviti Habsburžane zopet na prestol. Napenja se zato ne samo cesar Karol, nego cela vrsta njegovih zvestih pristašev, raznih grofov, bivših ministrov in generalov itd. Zanimivo za nas je, da je med temi agitatorji tudi dr. Ivan Šusterčič, bivši deželni glavar kranjski in vodja slovenske klerikalne stranke.

Društvene vesti.

Podružnica kmetijske družbe za Slovenijo v Ptuj ima v nedeljo, dne 18. julija t. l. ob 9. uri predpoldnem svoj občni zbor v dvorani pri g. Zupančičevih. Ker bo na tem občnem zboru volitev odposlancev za družbeni občni zbor v Ljubljani, nadalje določitev predlogov za ta občni zbor in pa predavanje g. strokovnega učitelja Priola o sadjarstvu, vabi vse člane k obilni udeležbi odbor.

Razno.

Novi predpisi o voznjah na železnicah. Kdor gre zdaj na peron, ne da bi si kupil vozni listek, bo moral plačati 1 dinar globe; kdor pa stopi brez voznega listka v osebni vlak, bo moral plačati 10 dinarjev globe. Ako zaloti sprevodnik v železniškem vlaku potnika brez voznega listka, mora plačati vožnjo dvakrat.

RODOLJUBOM! Bliža se 12. julij, Petrov dan, največji vojaški praznik. Stari običaji zahtevajo od vsakega državljana, da žrtvuje za ta dan kako malenkost v prid našega moštva, da bi se temu zamoglo na ta dan nuditi kak priboljšek. Obračam se na p. n. rodoljube s prošnjo, da se temu pozivu odzovejo. Hvaležno se sprejme vsaka količina živil, pijače in denarja. Da pa cenjeni darovalci ne bodo imeli nikakih težkoč pri pošiljatih daril, prosim, da se podpisani o nameravanem daru obvesti. Za prevoz daril se pobriga podpisani sam. Imena darovalcev in vsaka količina se razglasi v časopisih. Za garnizijo Maribor: Intendant 45. pešpolka: kapitan Rakuša. telef. štev. 188.

Ludovik Kresnik iz Črešnjevca, znani štajercijanec, dunajski romar in samostojnež, je umrl.

Odlikovana ministra. Regent je odlikoval naša ministra dr. A. Kukovca in dr. A. Korošca z redom sv. Save I. razreda.

Odlikovanje. Regent je osebno podelil škofu dr. A. B. Jegliču in predsedniku deželne vlade dr. J. Brejcu red sv. Save I. razreda. Rektor jugoslovenske univerze v Ljubljani dr. Plemelj je dobil red sv. Save II. razreda. Razen imenovanih je bila odlikovana še cela vrsta civilnih in vojaških dostojanstvenikov, orožnikov in redarjev.

Regentov dar. Za mestne reveže v Ljubljani je podaril regent 50.000 K, za ubožne visokošolce pa 40.000 K.

Mariborska nemška deputacija pri regentu. Ko je sprejel regent nemško deputacijo Dadiou, Pfrimer, dr. Schmiderer, jo je po ministru dr. Korošcu vprašal, če znajo slovensko, nakar so gospodje odgovorili, da ne. Regent je deputacijo odslovil z vljudnim „Ich danke schön!“

Trafike ob nedeljah in glavnih praznikih zaprte. Finančno ministerstvo je trafikantom dovolilo, da smejo imeti ob nedeljah in glavnih praznikih trafike zaprte.

Obrtniški izlet na Koroško je definitivno določen na 17. in 18. julij 1920. Odhod iz Maribora 17. julija (17. soboto) zjutraj, sestanek v Ljubljani s kranjskimi tovariši, skupni obed, nato odhod čez Gorenjsko na Borovlje, kjer se vrši še isti večer seja združnih načelnikov. V nedeljo, 18. julija ob 8. uri velik obrtniški shod v Borovljah, popoldne ljudska veselica in zvečer odhod z vlakom čez Ljubljano nazaj, tako da bo vsak udeleženec mogel biti v ponedeljek zjutraj že doma. Vožnja sem in tja bo znašala za osebo povprečno 40 do 45 K, ako ne manj, seveda

pa za daljne udeležence razmeroma več kakor za bližnje. Tozadevna pogajanja z železniško upravo še niso dovršena. Več hrvatskih obrtniških organizacij je že priglasilo svojo udeležbo. V Borovljah je ustanovljen poseben pripravljalni odbor za prireditev obrtniškega shoda na inicijativo okrajnega glavarja g. dr. Ferjančiča. Želimo kar največjo udeležbo s strani štajerskega obrtništva in prosimo vse obrtniške organizacije, da takoj uvedejo živahno organizacijo in nam kar najprej naznanijo število udeležencev iz posameznih krajev, ker je nujno treba znati, koliko udeležencev prilično vstopi na posameznih postajah južne železnice. Ker je prihod iz Grabštajna na Borovlje silno težaven, priporočamo, da se obrtništvo iz Slovenjgradca ter Šaleške in Savinjske doline pridruži ostalim izletnikom v Celju, iz drugih krajev pa na najbližnji postaji južne železnice.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju.
Prevoz Sarajevskih narodnih mučenikov v domovino. V sredo dne 7. julija so pripeljali v Sarajevo zemeljske ostanke vidovdanskih junakov. Pred poštnim poslopjem se je vršil sprejem ter so položili zemeljske ostanke na voz. Pri tej priliki je govoril slavnostni govor dr. Lujo Novak. Za tem je krenil ves sprevod na mesto atentata, kjer je govoril Vasilij Grdjič, nakar je pevski zbor odpel „Hej trubači“. Zatem je krenil sprevod na pokopališče, kjer je prirejena za vidovdanske unake posebna grobnica.

Krona in Dinar. Zagreb, 1. julija. Poslanec mesta Osijeka v narodnem predstavništvu Radoslav Bačić je izročil ministru financ Kostu Stojanoviću predlog, na našajoč se na razmerje krone in dinarja. Z ozirom na to, da je bilo povodom žigosanja kron žigosanih skoro polovico manj kron, kakor se je splošno pričakovalo, in z ozirom na to, da se dinar kakor tak ne more dvigniti nad dvojno vrednost latinske monete (franka, lire), predlaga poslanec Bačić, da se ne bi naredila krivica posestnikom kron z relacijo 1:4, sledečo reparacijo: 2 jugoslovenski kroni naj se zamenjata z enim srbskim dinarjem, a srbski dinar naj se zamenja za 2 jugoslovenski kroni. Na ta način bi se vrednost srbskega dinarja podvojila, a dinar sam bi se na denarnem trgu lahko dvignil do vrednosti latinske monete.

Imenik Slovencev, ki se nahajajo še v ujetništvu v Skobelevu, oziroma v okraju Skobeleva. Martin Simončič iz Št. Ruperta na Dolenjskem, ki se je dne 6. junija vrnil iz ujetništva na Ruskem, nam je poslal od dr. Roka Jesenka podpisani seznam Slovencev, ki se še nahajajo v Skobelevu. Objavljamo imena s prošnjo, da naj se vsakdo, ki bi želel kaka posebna pojasnila, obrne naravnost na Martina Simončiča, Škove pri Št. Rupertu na Dolenjskem. — Valentič Anton, Trst, drž. žel. dr. Jesenko Rok, Celovec, Bokal Josip Litija, Roter Anton Gradec, Toplak Alojz Št. Peter pri Mariboru, Švare Peter Waiz pri Gradcu, Sosič Viktor Opčine 19, Rožman Franc Mala Nedelja, Golob Ivan Solkan, Škorjanc Janez ljubljanska okolica, Peršič Ivan Opčine 42, Bohorč Anton Rajhenštajn 44, Rudolf Valentin Logatec, Križmančič Josip Koper, Lemut Alojz Postojna, Skočaj Jakob Medana, — vsi v Skobelevu. Avsec Jože Kašelj, Suša Lovrenc Ubeljsko, Moškat Ivan Cerkno, Korče Ivan Primorje, Pilnaver Anton Dole, Vozel Alojz Krško, Kapljar Alojz Bučka, Juna Jožef Št. Jernej, Vrabar Anton Leoben, Jnvornik Jože Kranjsko, Kvas Miha Augenhach na Štajerskem, Ornik Ivan Ploderperk, Lohkar Janez Litija, — vsi v Kizil Kip. Tobernič Ljudevit Zagorje, Gradišek Jože Strajna, Simonišek Janez Rajhenburk, Kumer Železna kapla, Novak Janez Št. Lovrenc, Štepic Janez Št. Jernej, Pajnik Ludovik Ruše, Pleteršek Fric Poberž pri Mariboru, Ortner iz Luč pri Mariboru, Grafovar Andrej, Pisk Franc, Vidmar Ivan — vsi v Skobelevu. Hlačar Alojz, Roblek — oba v Kizil Kiji, Kovačič Vinko, Vidmar Drago medicinec in Črnuga Franc.

Bog bo prašal:
Kje si bil,
Da pri **Orešniku** nisi pil?

Vsled poprave kotla v mestnem kopališču ostane
kadna in parna kopelj
od 11. do vstevši 14. julija **zaprta**.
Ptuj, dne 8. julija 1920.
Mestna uprava Ptuj. Upravitelj: Toplak.

Motorno kolo
in dobro moško kolo v dobrem stanu proda
Janez Windisch, Breg šte. 28 pri Ptuj.

Stavbinska družba Treo & drugi
se priporoča.

Gostilna in kavarna
na najprometnejšem kraju mesta v Sloveniji, sredi mesta
z 8 opremljenimi sobami za tujce, cela gostilniška oprava,
vinski sodi, cela zaloga z vinom, likerjem, šampanjcem
itd., vrt za goste in zelenjavo, hlevi in gospodarsko
poslopje kakor leži in stoji, cena 270.000 K se takoj
proda. Pojasnilo s priloženo poštino daje realitetna
pisarna **HAVLIK** v Mariboru, Gregorčičeva ulica št. 6,
Telefon št. 132.

Samostojna kuharica
za javno kuhinjo v Ptuj se sprejme s 15. juli-
jem t. l. Več pri upravi tega lista.

Obvestilo in Svarilo!
Kakor sem zvedela, trosijo moji sovražniki
laži o meni, da bom vso ljudsko obleko in
blago poprodala in z denarjem pobegnila.
To pa je nesramna laž.
Da tako dolgo ni izgotovljeno, je v prvi vrsti
krivo pomanjkanje delavcev in drugič, ker ni
tako lahko barv dobiti, kakor poprej, kar pa se
že na boljše obrača. Zatorej prosim moje cenj.
odjemalce, da še nekoliko potrpijo in se zanesajo
na mojo, že več let obstoječo tvrdko, ker pri
meni ne bo nikdo ničesar zgubil. Tiste pa, ki
trosijo napačno govorico o meni, se mi naj
blagovolji naznaniti, da jih ovađim pri sodnji!
Z velespoštovanjem
Gusti Kratzer, Barvarija, Ptuj.

POSESTVO se išče s stranskimi poslopji z
vodno ali električno silo. Ponudbe
pod **J. M.** na **ANONČNO EKSP-**
◇ **DICIJO „JADRAN“ MARIBOR.** ◇

Učenec pošten in zanes-
ljiv, z dobrimi
šolskimi izpriče-
vali se sprejme
pri **Aloju Majcenu**, kleparskem mojstru v Ptuj.

Jabolčnika ima večjo
partijo na
prodaj
Ussar-Hutter, Ptuj.

Viničarja
z več delavskimi močmi sprejme **K. USSAR**,
Zavrče (Vrhovec).

PRODAM IZBORNO OHRANJENO
motorno kolo, Puch
3½ HP s predvojno pnevmatiko. Več pove g.
Ante Blažek, T. Č. Z. v Ptuj.

Oddajo se v najem trgovski pro-
stori v **Krekovi ulici št. 1. (Lokal**
Kollenz.)
Ponudbe se naj vpošljejo na naslov „Mestna
uprava Ptuj“ do najpozneje 30. julija 1920.
Ptuj, dne 8. julija 1920.
Vladni komisar! **Dr. M. Senčar s. r.**

Prodajalka ali trgovski
pomočnik
se sprejme v trgovino z mešanim blagom in
lesom 15. avgusta 1920 pri tvdrki **Jakob Belina**
in sin pošta Podlehnik pri Ptuj. Prednost ima z dežele.

VINIČAR
se sprejme k večjim goricam pod ugodnimi
pogoji. Vpraša se pri posestniku **Jakob Belina**,
pošta Podlehnik pri Ptuj.

Ženitna ponudba.
Državni varnostni organ, ta čas v Ljubljani,
32 let star, se želi seznaniti z boljšo gospo-
dičino ali mlado vdovo, Ptujčanko, katera bi
imela nekaj premoženja oziroma stanovanjsko
opravo, v svrhu takojšnje ženitve. Cenjene
— ponudbe prosim na upravo tega lista. —

SEJMI V ORMOŽU
Od danes naprej se vršijo sledeči sejmi.

I. Letni blagovni in živinjski sejmi.
1. Na cvetni ponedeljek; 2. v ponedeljek po
sv. Jakobu; ta sejem se vrši letos v ponedeljek,
dne 2. avgusta; 3. Martinov sejem, dne
11. novembra.

II. Mesečni živinjski sejmi.
Vsaki prvi ponedeljek v mesecu, razven v
aprilu, avgustu in novembru.

III. Svinjski sejmi.
Vsak torek v tednu.
Promet z živino je popolnoma prost.

Miši - podgane - stenice - ščurki
in vsa golazen mora poginiti, ako porablja te moja naj-
bolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot:
proti poljskim mišim K 10,—, za podgane in miši K 10,—,
za ščurke 10 K; posebno močna vrsta K 20,— posebno
močna tinktura za stenice 10 K; uničevalec moljev 10 K;
prašek proti ušem v obleki in perilu, proti ušem pri
perutini 6 in 10 K; prašek proti mrčesu 6 in 12 K;
mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K; mazilo za uši
pri živini 6 in 10 K; tinktura proti mrčesu na sadju in
zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10,—, prašek proti
mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K.
Pošilja po povzetju Zavod za eksport
M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Pekarijo iščem v najem. — Cenjene
ponudbe na **Otto Arsen-**
schek, Rokov hrib, Šmarje
pri Jelšah.

Primarij kirurg. oddelka obče javne bolnice
v PTUJU
Dr. A. Rebula
strokovni zdravnik za kirurgijo in dolgoletni
ravnatelj bolnic **ordinira vsak dan od**
11. do 12. ure predpoldne začasno v
ptujski bolnici v pritličje desno.

Kuharica, katera tudi druge do-
mače dela opravlja, se
tako sprejme pri **oskrb-**
ništvu Trakoščan, pošta
Bednja.

Dve viničarski družini z več delavskimi
močmi se pod do-
brimi pogoji ta-
koj sprejmeta pri g. **Osterbergerju v Ptuj.**
Vpraša se vsako nedeljo dopoldan.

Tračnice
za ozkotirno železnico, tudi v manjših količi-
nah in sploh železje kupi **JUGOSLOVANSKO**
INŽEN. PODJETJE Maribor, Vitrinjska ulica 30

Ekspozitura Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okroglo K 50.000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Podružnice v Splitu, Celoveu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½%		☒ Daje trgovske in aprovizacijske kredite.	☒
brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.		☒ Izvršuje vse bančne transakcije.	☒